

MEMO

aan	kopie aan	datum
Judith Snepvangers, Co van Zundert	Christiaan Zijlstra, Peter Donker, Leo Heitbrink, 9 mei 2023 René Nij Bijvank, Ramon Paalhaar, Tom Voskamp, Marjolein Friele en Robert de Lenne	
van	Team	bijlage(n)
Richard Andringa	Klik of tik om tekst in te voeren.	
onderwerp	kenmerk	
Bakens uit de overlegtafels; Waar staat Vechtstromen nu?		

In de overlegtafels is gewerkt met bakens waarvan fracties hun positie moesten aangeven. De bakens hebben tot doel om de fracties hun ambitie weer te laten geven. Hierbij is ook de vraag opgekomen waar Vechtstromen zich de afgelopen 4 jaar bevond of op dit moment bevindt. Dat is een andere vraag en heeft een ander doel en is vanuit ambtelijke neutraliteit niet makkelijk te doen. Hieronder wordt door de ambtelijke organisatie een onderbouwde inschatting gegeven waar Vechtstromen nu staat op de verschillende bakens.

Waterkwaliteit

Baken: Behalen Kaderrichtlijn water

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1-2	Met de MJV 2023-2026 is door het AB de beslissing genomen ook voor de rwzi's en het watersysteem voldoende middelen te reserveren om eind 2027 klaar te zijn met de KRW opgaven. Anderzijds geven we ook aan dat niet alles haalbaar is (effluenteisen-voorstel DB besluit 14 maart 2023) en ook bij watersysteem focussen we ons op het uitvoeren van de maatregelen die we (zonder gebiedsproces) uiterlijk in 2027 kunnen uitvoeren. Wat betreft uitzonderlijke situaties zijn beschikbare grondposities ook een belangrijke "mits" om de voorgenomen maatregelen te kunnen uitvoeren.
--	---

Baken: meten is weten van de waterkwaliteit

Huidige positie Vechtstromen: Baken 2	Op dit moment meten we goed genoeg om onze taak te kunnen uitvoeren, maar er is ruimte voor verbetering. Er moet nog wel veel gebeuren, voordat we de omschrijving bij baken 1 bereiken. Door beperkingen in toegankelijkheid van de gegevens is het op dit moment niet mogelijk data digitaal te
--	---

	ontsluiten. Met de huidige capaciteit is de evaluatie van onze monitoringsgegevens tot het minimum beperkt, ook omdat de opwerking van gegevens met de huidige systemen nogal bewerkelijk is. Er is geen reden tot twijfel over de metingen om over te gaan tot stilleggen van de processen. Het is overigens niet realistisch om de gewenste informatie uitsluitend binnen ons beheergebied te verzamelen, daarvoor is het nodig om de informatie uit landelijke meetnetten en modellen te gebruiken. Eventueel meer aandacht voor vergelijking van verwachte en gemeten situaties in ons gebied, wat de nodige capaciteit zal vragen.
--	--

Baken: Ambities richting 2050-2100

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1	Uit de watervisie en ook het Ontwikkelperspectief waterketen spreekt een verdergaande ambitie. Bv. de verwijderingen van microverontreinigingen is een ontwikkelrichting, die we voor de langere termijn voor ons zien. En ook t.a.v. de diffuse verontreinigingen onderschrijven wij (hoewel niet heel expliciet) de ambities van de EU tot nu de vervuiling tot nul terug te brengen. Op dit moment richten we ons echter vrijwel uitsluitend op parameters waarvoor vanuit EU of Nationale overheid doelen zijn geformuleerd, waarmee het baken bij 1 ligt. Hoewel er ambitie was om verwijdering van microverontreinigingen mee te nemen bij aanpak van rwzi's in het kader van de KRW opgaven, is dit geparkeerd om het behalen van de KRW-doelen op de rwzi's op tijd voor elkaar te krijgen. Zolang de innovaties niet full-scale worden toegepast, is er nog geen reden om het baken te verschuiven. Er is in de MJV 2023-2032 en met de toekenning van de subsidie van het Nationaal Groeifonds ruimte voor een full-scale toepassing in Enschede. NB Voor zwemwaterkwaliteit zijn andere factoren dan microverontreinigingen misschien wel belangrijker, zoals de bacteriologische kwaliteit (overal te slecht zolang er effluent op zit of overstorten zijn) en de inrichting (bijvoorbeeld hoe snel het diep wordt). De bacteriologische kwaliteit is voor drinkwater natuurlijk ook belangrijk.
--	---

Water en bodem sturend

Baken: Rol van het waterschap in het bestuurlijke coulisselandschap

Huidige positie Vechtstromen: baken 2	We hebben nooit gerechtelijke procedures gevoerd, zijn altijd naast partners gaan staan. Zijn hier en daar wel flink geweest; Waterbeheerprogramma (voorstel om KRW opgaven na 2027 af te ronden), kaart normen NBW, voorschrijven waterberging bij nieuwe stedelijk gebied.
--	--

Baken: Natuurlijk systeem versus technisch ingrijpen

Huidige positie Vechtstromen: Baken 2-3	Het is lastig om de huidige positie te bepalen, omdat de omschrijving bij baken 1 en 4 niet zo ver uit elkaar liggen. We vertrouwen op techniek en investeren daar in. Voorbeelden zijn uitbreiding bij sluis Eefde ten behoeve van wateraanvoer, tegelijkertijd draaien we building with nature projecten (oude Bornsebeek, Vecht) en stimuleren we uitgaan van het natuurlijk systeem als we lagere NBW-norm hanteren in beekdalen. Daarom een positie in het midden.
--	---

Baken: Balans in ons watersysteem houden

Huidige positie Vechtstromen: Baken 4-3	We hebben regels voor het aan banden leggen van onttrekkingen in droge perioden (bij meer dan 250 mm neerslagtekort). We hanteren onttrekkingsverboden of saneren bronnen binnen 200 meter van kwetsbare natuur. Dit zou pleiten voor positie baken 4. Koppeling tussen inspanningen om vast te houden en beleidsruimte om te onttrekken heeft Vechtstromen niet, maar wordt al wel op gehint in het themaplan klimaat.
--	---

Kerntaken

Baken: Focus op wettelijke opdracht in de waterketen en in het watersysteem

Waterketen

Huidige positie Vechtstromen: Baken 2-3	Vanuit onze wettelijke zuiveringstaak werken we op onderdelen ook aan andere maatschappelijke taken, zoals energie opwekking met de Energiefabriek en zonnepanelen op zuiveringsterreinen. We onderzoeken via pilots de kansen voor grondstofterugwinning - zoals fosfaat en Kaumera – maar zetten deze kansen (nog) niet om in fullscale installaties. We zuiveren bestaand bedrijfsafvalwater, maar weigeren ook nog wel eens aansluiting voor bedrijfsafvalwater. Door het vorige bestuur is het Ontwikkelperspectief waterketen vastgesteld waarmee de ambitie is uitgesproken door te groeien naar baken positie 4
--	---

Watersysteem

Huidige positie Vechtstromen: Baken 2-3	We blijven gefocust op de uitvoering van onze kerntaken maar kijken wel breder. We pakken kansen mee, zoeken verbinding en gaan dialoog aan met het gebied. We houden daarbij onder andere rekening met de omgeving, duurzaamheid (vergroening), innovatie kansen en maken 'werk met werk'.
--	---

Baken: rol in de transitie van de landbouw

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1-2	De ondersteuning van Vechtstromen in de landbouwtransitie is beperkt. Wat we doen is gelinkt aan het programma Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.
--	---

Baken: Watervisie en waterbeheerprogramma

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1	Het vorige bestuur heeft de Watervisie 2050 en het Waterbeheerplan 2022-2027 vastgesteld en heeft dus ook overeenkomstig gehandeld.
--	---

Financien

Baken: Betaalbaarheid grote opgaven: Belastingen omhoog

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1-2	Tijdens de laatste MJV-discussie en vaststelling van de begroting 2024 is vastgesteld dat het lastendrukkader meebeweegt met autonome ontwikkelingen, bestuurlijke ambities, investeringen, etc. Daarmee is te herleiden dat het vorige bestuur heeft gezegd: we laten het lastendrukkader meebewegen, omdat we zien dat binnen de huidige organisatie geen ruimte aanwezig is om aanvullende kostenstijgingen zelfstandig op te vangen. Het optimaliseren van onze werkwijze doen we permanent en bij elke begroting en jaarrekening wordt beoordeeld of budgetten kunnen worden aangepast als gevolg van optimalisering of besparingen.
--	---

Baken: Betaalbaarheid groet opgaven: Schaalsprong

Huidige positie Vechtstromen: Baken 1	Een budget voor een schaalsprong van € 1,5 miljoen is al onderdeel van de laatste begroting (2024). Daarmee is het huidige Vechtstromen te plaatsen op baken 1, hoewel geen expliciete uitspraak is gedaan dat dit met eigen mensen zou moeten.
--	---

Baken: Schuldpositie (tijdens de overlegtafels niet uitgebreid over gesproken)

Huidige positie Vechtstromen: Ambtelijk niet aan te geven	Er zijn diverse besluiten geweest om investeringskaders op te hogen (o.a. KRW gereed eind 2027, beheer op orde houden) waardoor de schuld (verder) op zal lopen. Als grens wordt een netto-schuldquote gehanteerd van 400%, exclusief sluitende business cases. Aanvullend mag maximaal 95% van de vaste activa zijn belast met de netto-schuld.
--	--

Baken: Kostentoedeling in het nu

Huidige positie Vechtstromen: Baken 2-3	We zitten nu op een vastgesteld percentage ingezetenen aandeel van 37,5%, ongeacht de tekst bij de uiterste bakens voor het verhogen of verlagen van het ingezetenen aandeel. Daarmee is Vechtstromen exact in het midden van deze bakens te plaatsen.
--	--

Baken: Belastingstelsel in de toekomst (tijdens de overlegtafels niet over gesproken)

WATERAANVOER

Huidige positie Vechtstromen: Nvt	In de discussie over het nieuwe belastingstelsel is meerdere malen benadrukt dat solidariteit in de watersysteemheffing een belangrijk goed is.
--	---

Medicijnresten en andere gevaarlijke stoffen

Huidige positie Vechtstromen: Nvt	In de discussie over het nieuwe belastingstelsel is dit geen specifiek onderwerp van gesprek/discussie geweest.
--	---

Baken:

Kwijtschelding (tijdens de overlegtafels niet uitgebreid over gesproken)

Huidige positie Vechtstromen: Ambtelijk niet aan te geven	In 2022 is één van de verruimingsmogelijkheden, zonder veel discussie in het AB toegepast. Tegelijkertijd zijn er nog diverse verruimingsmogelijkheden beschikbaar, die vorige besturen niet hebben toegepast. Daar was/is dus ruimte voor verruiming. Geheel afschaffen van de kwijtschelding is geenszins ter sprake geweest.
--	---